

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznania (inserati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr. Če se tiska enkrat: 12 kr. Če se tiska dvakrat: 15 kr. Če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 226.

V Ljubljani, v torek 4. oktobra 1892.

Letnik XX.

Ali ima cerkev besedo v politiki?

Liberalizem ima povsod to grdo lastnost, da sicer kriči po svobodi in prostosti, a je ne privoščiti nikomur poleg sebe. Znano je, kako liberalne večine zatirajo narodne manjšine širom sveta brez razločka. Najostudneje se kaže ta nestrpnost nasproti katoliški cerkvi. Cerkev nosi prav tista bremena, kakor vsi drugi državljani, torej mora imeti enake pravice, kakor drugi državljani, a tega liberalizem že ne more vstrpeti. Pri vsaki priložnosti brezverstvo prikrajšuje cerkvene pravice. Tudi avstrijski liberalizem ni nič boljši.

Zadnje čase je tudi slovenski liberalizem zašel v take protinaravne in krivične zmote. Naši liberalci strogo terjajo, da duhovniki plačujejo in podpirajo, kdo vé, kaj vse, a govoriti kaj vmes — ako ni liberalcem po godu — tega pa ne. Tako se togoté zadnje dni nad duhovniki, da so zoper družbo svetega Cirila in Metoda. Kake razloge imajo? Saj so vendar udje družbe, duhovni delajo, priporočajo in zbirajo za-njo. Saj so na katoliškem shodu pohvalili družbo, saj so govorili za to, naj se po vzgledu družbe sv. Mohorja organizuje po farah na široki podlagi.

Vse to so storili, a nekateri so se drznili, tudi nekoliko pograjati nekatere osebne zadeve v odboru, to pa je groza. Zakaj? Zato, ker so te osebe slučajno liberalne. Ko bi bili nekoliko se pritožili zoper neliberalne odbornike, to bi družbi ne bilo nič škodovalo in g. dr. Ferjančič v zvezi z g. Koblarjem bi ne bil napravil nobenemu slovesnega banketa, a ker je liberalizem zadet, odtod tak ogenj.

Tako je pred nekaterimi tedni rekel nekdo izmed njih: „Naš škof naj le dá vsako leto tisoč goldinarjev, da jih mi razdelimo, pa ga bomo na rokah nosili.“ Tako! Če pa ta škof reče, jaz želim družbi to-le premembo, takoj odgovarjajo: „Tega

pa ne, on nima nič govoriti, to so politične reči, v katere se cerkev ne sme vtikati“ itd.

Tako sa piše na celi vrsti po listih: „Najbolj morda pa jo je mislil g. dr. Triller-ja „Rodoljub“ zabeliti, ko je prišel z bibličnim rekom: Moje kraljestvo ni od tega sveta, češ, s tem je duhovnikom vsako delovanje prepovedano, razven maševati in moliti.“

To napačno naziranje, katero se najde tudi pri dobrih ljudeh, je treba korenito popraviti. Cerkev katoliška ima namen, ljudi pripeljati k konečnemu cilju, to je k večni sreči, v nebesa. Zato cerkev potrebuje pomočkov in sredstev. Vsako dobro delo pomaga za nebesa, vsak greh pa brani v nebesa, zato je gotovo, da ima cerkev govoriti dolžnost in oblast, kjerkoli gre proti grehu ali za dobra dela. Zdaj nastane vprašanje: je li to, kar spada v politiko, pravno dobro ali slabo, ali je kaj drugega?

Recimo n. pr. zakoni o šoli, o cerkvi, o nbožnih ustanovah, razni ustavi, ustanove, društva, naprave, davki itd. Ali je vse to tako, da more biti dobro ali slabo? Vsakdanja skušnja nam pove, da je vse to lahko dobro ali slabo, da so torej ljudje odgovorni pred Bogom, ali tako ali drugače delajo. Ako pa je stvar taka, ima cerkev pravico in dolžnost, govoriti in reči: to je dobro po naši veri, to pa je slabo, in vsak kristijan ima dolžnost, cerkev v teh rečeh poslušati.

Vse politične reči, katere se kakorkoli dotikajo verskih ali nrvskih resnic ali načel, ali so v zvezi s cerkvenim pravom, spadajo naravnost v cerkveno sodnost in vse kričanje liberalcev tega ne more premeniti, le surova sila zaduši pravico, pa to ni liberalno.

Kaj pa je z onim rekom: „Moje kraljestvo ni od tega sveta“. Kaj to pomeni, vsakdo lahko razvidi iz biblije. Pilat je vprašal Jezusa, kje ima svoje služabnike in vojake, ako je kralj judovski?

Na to mu je rekel, da ni tak posveten kralj, da bi imel vojake itd., ampak da je prišel zato na svet, da resnici spričevanje daje. Enako tudi cerkev nima vojakov, bričev, vojašnic in jetnišnic, ker ni kraljestvo tega sveta, pač pa ima nalogo, resnici spričevanje dajati, to je, povedati v vseh, tudi političnih rečeh: tako je prav, tako pa je napačno. Cerkev ima pravico, sodelovati v vseh političnih rečeh, vendar tega ne stori, kjer ni potrebno; kadar pa je potrebno, tedaj pa ima tudi dolžnost, kojo mora spolnovati, bodisi ljudem všeč ali pa ne. Kdor tega ne pozna, ne pozna naloge katoliške cerkve. Kdor se temu upira, upira se delovanju svete cerkve.

Zato velja tudi za nas: „Kristus tudi nas uči po svoji cerkvi in po njej nam kaže pravo in rešilno pot v večnost. Zato mora politika, ako noče delati zoper Kristusa in pri svojem pogajanju za časne naše koristine spraviti v nevarnost naše večnosti, ozirati se kakor na Kristusa tako na cerkev, njegovo namestnico.“ Tako uče naš mil. knezoškof.

In to naj si zapomnijo rovači proti I. slovenskem katoliškem shodu. Tam je bilo mesto škofom in brez njih bi ne bilo katoliškega shoda; opravičeno so nastopili v zboru, koder se je vse razmotrivalo le po načelih katoliške vere, in neopravičen bi bil shod imenovati se katoliški brez njih ali celo proti njim. — In to resnico hočejo tajiti atletje, bojujoči se proti shodu, to tajeje hočejo tudi slovesno poudarjati na slovesnem banketu 9. t. m. na starem strelišču.

Zato ima pa nameravani „slovesni banket“ lazi-liberalni, cerkvi nasproti uporni značaj, in brez ozira na to, kaj se bode še govorilo, že to v vabilu izraženo radikalno nasprotsvo katol. shodu ni katoliško.

Lig. + 6.

LISTEK

Vdajmo se!

Gospod vrednik! Lepo prosim, dovolite mi malo prostora v nesrečnem „Slovenec“, da dám duška svojim obupnim mislim. — Kar sem se že dolgo bal in tresel za katoliško-narodno stranko, zgodilo se je. Ljubljanski orakelj je govoril. Narodova tribuna dr. Tavčar in Hribar sta odprla svoja modra usta in spustila med svet fulminantna govora, in da je triumvirat popoln, prisilil se je k njima še veleučeni g. prof. Šuklje.

Potrt, uničen je zdaj klerikalno-jezuitski zmaj! — Govorili so ti trije modri možje na mestu zato edino pristojnem, v debati o deželnem proračunu. V kakšni zvezi je konservativna stranka s kranjskim deželnim proračunom, mi ubogi zemljani sicer ne razumemo, to vedó le vzvišeni bogovi olimpski ob bregu Ljubljaniče. Sevéda, klerikalno-jezuitski zmaj mora se pobijati z vsemi sredstvi, na vsakem kraju, o vsakem času. Ni bilo dovolj, da je glasilo razumištva slovenskega leta in leta trobilo na boj zoper vojevodo črne klerikalne voine, zoper „zlobno roko“ knezoškofa ljubljanskega, moža navdahnjenega z jezuitskim duhom“ („Slov. Narod“), spravilo na noge elito ljubljanske poulične garde, da mu je bombardovala s

težkim kamenjem srednjeveško trdnjavo; — ni bilo dovolj, kar je nagromadil „Slovenski Narod“ in „Rodoljub“ zoper „katoliške farizeje“, „fanatikerje“ in „brezdomovince“; — ni bilo dovolj, da jih je bandit „Brus“ obrusil do belih kostij; — ni bilo dovolj, da je prerokoval dr. Nevésekdo v epohalnem, vekovitem romanu „4000“; — zgoditi se je moralo še poslednje, prišle so Filipe za klerikalno vojsko, — stoglava hidra je poteptana, nikdar se ne bo več dvignila s prahu. Govoril je fini g. dr. Tavčar z vso le njemu lastno nedosežno eleganco v začetku o uradnih polenih, potem pa zoper „ognjevite mlade duhovnike“, in klical na pomoč celó sv. Duha zoper knezoškofa.

Govoril je gosp. Hribar, „častni meščan“ ljubljanski, zastopnik slovanske banke, ki se bojuje na čelu napredne, z razkolom aliirane vojne zoper slovanske črne brate; pokazal je svoje temeljite študije, proti katerim je vsa učenost škofov in duhovnikov prazen dim; pokazal je, da zna, recimo, več kot hruške peči.

Sreča, da ni govoril tudi župan ljubljanski in slovesno prepovedal za vse večne čase, da nihče izmed klerikalne stranke ne sme več stopiti v stolno mesto slovensko.

Govoril je veleučeni g. prof. Šuklje, zakaj proti nemškutarski ali vladni stranki si ne mara lavorik

trgati, radikalna stranka pa ne pozná nobenega rešpeкта, samo črna vojska je hvaležen objekt za govorniške ekspektoracije. In ravno g. Šuklje je najbolj merodajna oseba, govoriti o namenih klerikalne stranke, saj mu je znabiti znano, kako je neki profesor zgodovine v Rudolfovem ognjevito branil vero, „dragoceno svetinjo našega naroda; saj morda sam vé iz lastne skušnje, kdo in kaki so tisti „štreberčki“, ki vzdihujejo po mandatih (ipsissima verba) in visokih službah.

Sevéda je sicer običajno, „noblesse oblige“, pri političnih strankah, da druga drugi vsaj ne odrekaajo prepričanja, bodisi v dobrem ali slabem pomenu; samo pri konservativni stranki ni „noblene prepričanja“ (ipsissima verba!), je golo hinavstvo.

Morda je tudi to psihološko stanje znano gosp. profesorju, saj piše „Slov. Narod“ 24. septembra t. l.: „Vse naše kreposti in slabosti, plemenitost in podlost, vse je le posledica psihološkega stanja. . . Mišljenja in naziranja ni moči svojevoljno spreminjati. Mišljenje izvira iz psihe, je kot tako vedno naravno, normalno, torej zdravo.“ Pomerit je gosp. profesor uničujočo mitreljezo svoje fenomenalne zgovornosti v črno vojsko, z mogočnim glasom združil razdvojeno napredno vojno pod eno zastavo, na kateri je géslo: „Vera ni na dneve-

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. oktobra.

Notranje dežele.

Delegacije. Včeraj smo omenili, da je pričakovati, da bodo razprave delegacij letos burnejše, nego so po navadi. Navadno v skupnih sejah niti nobenega razgovora ni bilo. Vse se je izvršilo v odseku, delegacija je le tiho pritrdila odsekovim sklepom. Letos bode to drugače. Mladočehi hočejo govoriti tudi v plenumu. Če tudi se mi ne strinjamo z mladočeško politiko, ali v tem oziru pa jim dajemo popolnoma prav. Delegaciji bodeta s tem dobili še le nekaj veljave in prebivalstvo se bode jelo zanje zanimati. Dosedaj se za delegacije nikdo zmenil ni, dasi so se v njih razpravljale tudi najvažnejše reči. Vladne predloge bodo gotovo vse vsprejete, ker vlada ima v avstrijski delegaciji skoro petdeset glasov zagotovljenih, vsa opozicija bode pa štela kakih deset glasov.

Hrvatska. Politične razmere na Hrvatskem so kaj žalostne. Pri takih razmerah bi bilo vsekako želeli, da se sporazumita obe opozicijski stranki. Žal, da je le malo upanja, da se to zgodi. Pristaši stranke prava nočejo slišati o nikakem skupnem delovanju z zmerno opozicijo, dokler se poslednja ne odreče popolnoma svojemu programu in ne stopi v stranko prava. Tega pa zmerna opozicija ne more storiti, ker politika stranke prava v vseh ozirih vendar ni najboljša in pri sedanjih razmerah ne obeta nobenega uspeha. Poslednje volitve so pa tudi pokazale, da stranka prava nima takega vpliva, nego se je občno mislilo. Le tako dolgo je bila močna, dokler jo je v nekaterih okrajih podpirala zmerna opozicija. Ker ni le podpora stranke prava potrebna zmerni opoziciji, temveč tudi narobe, je torej najpametneje, da vsaka stranka nekoliko prijenja in se tako doseže sporazumljenje.

Vnanje države.

Srbija. Belgrajsko sodišče je izpustilo vse osebe, katere je bil dal zapreti liberalni mestni prefekt zaradi bivših izredov. Sedaj mislijo tisti, ki so bili zaprti, tožiti prefekta, ker jih je dal brez povoda zapreti. Po ustavi se tako kratenje osebne svobode kaznuje s petletno ječo. Prefekt je nečak regenta Belimarkoviča. Po deželi so se pa jeli prikazovati roparji, ki pa ropajo le liberalcem, naprednjakom in radikalcem pa ne. Napali so že več krajev. Ti roparji so torej orodje radikalne stranke. Vsakdo se še spominja takih političnih roparjev in požigalcev, ko so še vladali naprednjaki. Posebno je še v spominu neki Soldatovič. Če vlada v kratkem teh roparjev ne užene, bode njih pritisk vplival na volitve. Kmetje se bodo bali, voliti liberalce, da jim roparji ne požgo hiš in ne odženo živine.

Bolgarija in Grška. Bolgarska vlada je zaprla devet grških šol v južnem delu dežele. Osnovati hoče druge šole za Grke, v katerih se bode učila tudi bolgarščina. Dosedaj se Grki v Bolgariji ravno tako neso marali učiti deželnega jezika, kakor se ga Nemci pri nas ne marajo. Grška vlada se je pritožila v Sofiji in pri vevlastih, ker so se zaprle grške šole. Nobena evropska vlast se pa za te pritožbe dosti ne zmeni. K večjemu Francija bi utegnila podpirati grške težnje. Bolgarska vlada bajé svojih naredb ne misli nikakor preklicati. Te naredbe se pa tičejo le ljudskih šol. V grških srednjih šolah je pa ostalo vse pri starem.

Nemčija. Vojaška predloga se je že izročila pruskemu ministerstvu, da o njej izreče svoje mnenje. Pomnožilo se bode bajé posebno število

ne m re du l", in navalila je brezmejnim fanatizmom na slabo disciplinirane črne trume, in — z m a g a j e p o p o l n a !

Zatorej nujno svetujem vsem nesrečnim, pobitim sobojevalcem, pozivljem vso črno vojsko: konjike in pešce, častnike in prostake: K o n e c n a j b o ! U d a j m o s e ! K a p i t u l i r a j m o ! Ustavite najprvo Vi, gospod vrednik, takoj nesrečno svoje glasilo „Slovenca“. Vojna je uničena, razkropljena, čemu nam bo bojni rog? — Kot mirovnega parlamentarja pošljimo takoj goriškega preroka v nasprotni tabor, da nam sprosi premirje; vdsajmo se na milost in nemilost. Naj nam za kazni tudi vsa okna pobijejo, vse hiše sramotno počrnijo, naj nam slečejo črne sukne, naj nas pehajo po stopnjicah vseh naprednih hiš; naj nam tudi prepovedó govoriti svoj materni jezik, katerega smo izdali; naj naša imena izbrišejo iz knjige slovenskega naroda; naj nas zapodé po svetu, da bomo tavali okoli brez domovine, kakor Peter Shlemyl brez sence; — v d a m o s e b r e z p o g o j n o .

Kaj ne, gospod vrednik, to je pravi „Galgenhumor“! A oprostite, ne morem drugače. Strah pred tem triumviratom „Tavčar-Hribar-Suklje“ mi je pretresel vse ude, prevzel mi dušo. Roka mi trepeče, — ne morem več!

Ce morete, potolažite me!

Liga + 19.

pedčastnikov. Pri pešcih se bode uvela dveletna aktivna služba. Samo tisti, ki so bili kaj kaznovani pri vojaki, bodo še za naprej služili tri leta.

Afrika. Angleži ostavijo Ugando koncem marca drugega leta. Tako je sklenil ministerski svät. S tem sklepom so angleški liberalni listi jako zadovoljni, konservativni pa grajajo ta sklep liberalne vlade, da bode Angliji in nje ugledu mnogo škodoval. Tolažijo se pa s tem, da se sedanja vlada ne bode obdržala do marca. Konservativci bodo pa preklicali ta sklep.

Izvirni dopisi.

Z Goriškega, 30. septembra. (O družbi sv. Cirila in Metoda.) Še vedno je na površju zadeva družbe sv. Cirila in Metoda, katere se ni napadala. Sedaj se hrumi, da je bila družba napadena! Videti je, da ti možje identifikujejo družbo sv. Cirila in Metoda s svojimi — osebami!! Nam družba spada mej „necessaria“ (potrebna), torej smo jo pohvalili in toplo priporočili, osebe pa so nam bile „dubia“ (dvomne), zato smo si dovolili — „libertatem“ (svobodo).

Liberalci pa, kakor je videti iz njihovega rovanja, štejejo družbo samo — za „dubia“, mej poststranske stvari, a svoje osebe — za „necessaria“. Gospod Koblar je rekel: „Izplute ljujlika, a pšenico pustite.“ Ko je pa katoliški shod hotel iz katoliške njive izpluti one, katerim niti vera niti verska šola ni po godu, je protestiral g. Koblar, kar se očitno ne vjema z dolžnostmi pooblaščenega „kuratorja“. Sicer pa je tudi mogoče, da se ne vjemamo v pojmi. Dandanes je svobodomiselnost, mišljenje brez mišljenja — tudi v navadi. Morda je njemu ljujlika, kar je nam pšenica? Kdo vé?

Kdo razdira družbo sv. Cirila in Metoda? Liberalci so v tem jedini: Katoliški shod, ker jo „toplo priporočá“. To je logika, kaj, gospod vrednik! Mi vendar nismo tej logiki kos, kajti mi trdimo, da jo oni razdirajo. Par dokazov!

Bili smo v Postojini o priliki skupščine družbe sv. Cirila in Metoda. Gospod Žlogar je res krasno razkrival razvoj tega društva, tudi verski njen značaj je odločno poudarjal — dasi mnogi o onih točkah mrmrajoč neso bili s cela zadovoljni. Da ne poreče kdo, da smo denuncijanti, nadaljujemo. G. Žlogar je posebno z veseljem opozarjal, da smo mi Slovenci, dasi drugod rarcapljeni, vsaj gledé tega društva jedini. Bili smo tam iz vseh slovenskih pokrajin, iz vseh stanov, stara stranka in „mlada“, konservativci in radikanci, liberalci in katoliško misleči. Vsi smo bili zadovoljni, do — banketa. Čudno, poreče kdo. Saj tam se še le začinja veselje! In vendar se je društvu kot celoti veselje in prvi dober vtis opelinil — z napitnicami, s katerima sta nas osrečila g. Luka Svetec in g. Mandič.

Prvi je začel trditi, da liberalcev mej nami ni bilo in jih ni. Dalje je priporočal duhovnikom ljubezen. Iz konteksta je bilo videti, da jim jo priporočá zato, ker jo bajé preveč zanemarjajo.

Drugi je bil pa bolj radikalen. Ta je rekel „franko“ v svet: „Vera ni v nevarnosti.“ Ta je bila jedna, druga: „Slovenski narod ne bode popred dobro stal, dokler ne izberó bolj odločnih poslancev.“

Vprašamo, ali je bilo „t a k t n o“, v prid jedinstvi, v družbi, v koji se je ravnokar poudarjala nebeška jedinstvo, v koji so bili pristaši raznih političnih in drugih nazorov pričujoči — spravljati na dan politična vprašanja, dajati brce jedni polovici udeležencev, poudarjati, da vera ni v nevarnosti v družbi, ki je načelno — verska, ki ima načelno na temelju vere katoliške z vedo vred braniti tudi narodnost našo!?

Ako bi bil kateri izmej nas ono netaktnost napravil in bi bil rekel, da priporočá radikalnim poslancem slovenskim nekaj več — vere in manje ljubezni do nevere itd., hrumelo bi se iz razburkanih src proti nam celi mesec po „Eдинosti“, „Miru“ itd. itd., a proti g. Luki Svetcu in drugemu gospodu se ni storilo ničesar v ohranjenje edinstvi in sloge v družbi sv. Cirila in Metoda — ker so njihovi politični pristaši. Sloga, edinstvo našim nasprotnikom pomeni absolutno komandirati, ne počice popustiti liberalnih svojih načel — sicer pereat društvo!

Katoliški shod je opozoril, da naj se malo bolj pazi, da sa bode vse, kar se godi pod imenom družbe sv. Cirila in Metoda, res vjemalo s svojim končnim namenom, da

bomo slovenski a tudi katoliški in vsaj približno v posnemanju kazali svetost sv. Cirila in Metoda v svojem govorjenju, pisanju in dejanju.

Jaz upam, da gospod Koblar tega ne bo tajil. Kakor pa smo iz „Slov. Naroda“ poizvedeli, je nedavno neka podružnica družbe predstavljala igri: „Ženski jok“ in „Dober dan“.

V teh igrah ni niti jedne ideje, ki bi se vjemala z namenom družbe sv. Cirila in Metoda. Druga celó ni drugega, nego pravcato vasovanje, z vsemi nijansami s to razliko, da se to navadno godi v temi — a se je igranje malo sramožljivo predstavljalo v luči na odru.

Torej katoliški shod je vedel, zakaj je sklenil, da naj se društvo sv. Cirila in Metoda tako osnuje, da se bo vjemalo z željami naših vladik.

Liga + 1.

iz Loža, 1. oktobra. Po dolgem molku zopet jedenkrat nekaj iz starodavne notranjske prestolnice, porečeš morda, blagovoljni čitatelj. Res, da ne bodem poročal v bojda novih, zanimljivih izkopinah na zgodovinskovažnem prostoru slavnega japonskega tabora „Terpo“, niti o listinah, ki naj bi pričale mogočnost ter slavno davnost v turških bojih znamenitih loških grofov. Tudi ne o njih zamretju ter prehajanju njihove vlasti iz rok v roke, kako da je njihov grad zapal slednjič vse rušečemu gobovju „časovne hydre“ in kako sedaj službuje kot praktičen znanik in pristen tolmač svetopisemskih besed: „Vanitas vanitatum, et omnia vanitas!“ Pustimo za sedaj poetična davnost in prestavimo se v golo sedajnost.

Povod sledečim mojim vrsticam, je milostni poset prevzvišenega gosp. kneza in vladike ljubljanskega. Ob kratkem rečeno: V Starem trgu pri starem mestu Ložu je bila birma. Nočem vsega natanko opisovati, zadostuje naj naslednje:

V torek dné 27. septembra zvečer so dospeli prevzvišeni gospod vladika spremljani od čt. gg. duhovnikov, ki so Njih prevzvišenosti došli nasproti do železnične postaje na Rakek, mej pokanjem topičev in slovesnim zvonjenjem v vseh župnijah ob cesti skozi mesto Lož v Stari trg. Da sta bila mesto in posebno še trg ob priliki poseta od tako prevzvišenega gosta dostojno okrašena, s slavoloki tako rekoč posejana, da so vihrale skoro raz vse hiše slovenske trobojnice v znak prisrčne udanosti do priljubljenega vladike, a tudi v znak, da pristno narodno jedro nikakor še ni snetivo, se mi zdi po izkustvu nekje drugod omembe vredno. Da se je čutila vsa dolina od vznožja sivega Sneznika tja do pomorja cerkniškega jezera presrečno, ko je vzrla v svoji sredi svojega višjega pastirja, smete biti uverjeni.

Drugi dan zbralo se je od blizu in od daleč nad 1500 birmancev s svojimi botri in botrami. Slavnost pričeni se ob 8. uri zjutraj trajala je vštévši sv. mašo, pri kateri so domače pevke vsekako čast delale trudoljubnemu gosp. nadučitelju Gašperinu in pa prekrasen nagovor prevzvišenega vladike, skoro nad pet ur. Kako doumne, tehtovite in neovržene besede, ki so jih govorili prevzvišeni! Bog daj, da bi obrodile v nedolžnih srcih birmancev, kakor tudi v sprejemljivih botrov in boter najobitega sadú. Sicer bi pa želel, da so bili prisotni neke vrste ljudje.

Po končanem sv. opravilu bila je kanonična vizitacija v cerkvi, katere bi vsekako pred par leti prevzvišenemu ne bila ugajala, ki je sedaj po marnem prizadevanju preč. domačega gosp. župnika dobila povsem novo in kolikor možno dično lice, zlasti ker se je pokopališče pred in okoli cerkve spremenilo v krasen prostor. Za to vedo gotovo i vsi domači farani preč. gospodu župniku vso čast in hvalo.

Po kratkem odmoru čutili smo pri obedu preljubeznjivo priprostost značaja Njih prevzvišenosti, ki so v svoji napitnici na domačega gosp. župnika ter duhovstvo v obče, kakor tudi v osebi gosp. nadučitelja — učiteljstvu napili t-r želeli primerno dnevu birmovanja, da bi duhovni otroci prvega kakor tudi duhovni in lastni drugega stanu svojim roditeljem čast delali spolnjevaje želje svojih bivših ali bodočih botrov po namenu zakramenta svete birmine in tako osrečili stariše svoje in sebe v veke. Saj pravi že itak svetopisemski pevec: Beatus qui implebit, desiderium suum ex ipsis, srečen, kdor urešniči svoje dobre želje v svojih otrocih. — Nato

(Dalje v prilogi.)

tovana izjava do kupčijske in obrtniške zbornice kranjske, naj se deluje na to, da dobi zadruga svojega zastopnika v tej komisiji, popolnem umestna. Ta komisija za odmerjenje davkov bode se shajala na mestu, kjer ima finančno ravnateljstvo svoj sedež, tedaj za Kranjsko v Ljubljani. Z dežele izvoljeni zastopniki zadrug bodo odškovanji za svoje potne troške, ljubljanski zastopniki bodo pa morali opravljati ta posel kot zaupni in častni brez odškodovanja. Pri glasovanju vzprejme se jednoglasno predlog združnega načelnika, da se odpošlje o tej zadevi peticija na kranjsko kupčijsko in obrtniško zbornico. Druga točka obravnav je bila razprava o jako dragi plinovi svečavi v Ljubljani, katere cena je višja, kakor v Trstu in na Dunaju, v katerih mestih je jako dražje plačevati material za napravo plina ko v Ljubljani. Zadržno starešinstvo se je obrnilo o tej zadevi s posebnim dopisom do vodstva plinovega društva, a odgovor vodstva te družbe je bil popolnem za gostilničarje in kavarnarje neugoden. Vodstvo plinove družbe vedno odgovarja, da mora po pogodbi oddajati plin mestni občini za javno porabo jako ceno. A tako utemeljevanje nikakor ne more vplivati na gostilničarje in kavarnarje, ki največ porabijo plina, ali bi ga porabljali še več, ko bi bil cenejši. Zadržno starešinstvo poroča to združnemu zboru, da ukrene, kar se mu zdi potrebno v tej zadevi. Gospod Tosti izjavi, da je plinova svečava v Ljubljani najdražja v Avstriji. Gospod Tosti nasvetuje, da se enkrat piše plinovi družbi ljubljanski, naj cene za plin zniža, ako pa tega noče storiti, potem naj odpravijo gostilničarji in kavarnarji plinovo svečavo in uvedo petrolejno razsvetljavo. Gospod J. Lenče naglašja, da je proti plinovi družbi treba skupnega odločnega postopanja. Ako neče družba plinova neopravičene cene znižati, potem je jedino sredstvo to, kar se je deloma že zgodilo, da se plinova svečava odpravi iz vseh gostilnic in kavarn. Gospoda Lenče-ta predlog je bil mej odobravanjem enoglasno sprejet. Zadržni načelnik dalje poroča, da gostilničarji svoje posode kupavajo pri trgovcih s steklom v gotovi zavesti, da so pravilno merjene, kajti nikakor njim ni na tem, ali drži posoda par napljic vina več ali manj. Za take posode, ki niso pravilno cementovane, naj bi bili odgovorni prodajalci povsod, oziroma tovarne. Sprejme se predlog, da se o tej zadevi pošlje prošnja na državni zbor. Gospod Josip Lenče vpraša, ali je združnemu načelniku kaj znano, da pri preiskavah posod magistratni praktikant Erzina, kateri vendar za taki posel ni veščak, meri po gostilnicah vina, koliko odstotkov imajo alkohola in kdo je gospoda Erzina za to pooblastil? Ali ne dela praktikant gospod Erzina tu na svojo roko brez naročila magistrata? Zadržni načelnik gospod Ferline odgovori, da mu o tej zadevi ni došlo nikako obvestilo mestnega magistrata. (Konec sledi.)

(Pomočno društvo „Rud. križa“ za Kranjsko.) Povodom V. mejnarodne konference društev „Rudečega križa“, katera se je vršila v Rimu meseca aprila t. l., dala sta laški kralj in kraljica razpisati tekmovalje z darili za predmet, kateri bi bil v korist človekoljubnim napravam. Konkurencja obseza izrečno samo taka sredstva, katera omogočijo najdene ranjence hitro v varno zavetje spraviti. K tem spadajo nosila in vozovi za ranjence in pa sredstva za razsvetljavo bojišča. Kot darilo namenjena je svota 10.000 italijanskih lir, katero darilo se lahko v dve razdeli. Razven tega razdelilo se bode tudi več medalij. O absolutni in relativni vrednosti naznanjenih in prevzetih ponudb razsodilo bode mejnarodno sodišče. Prevzeti predmeti se bodo razstavili v Rimu od 16. avgusta do štetega 15. septembra 1893. Za razstavo namenjeni predmeti morajo se najkasneje do 30. junija 1893 vposlati, kateri se morajo pa en mesec prej naznaniti. Kdor želi natančneje zvedeti v tej stvari, obrne naj se do pisarne avstrijske družbe „Rudečega križa“ na Dunaju.

(Šole v Celovcu.) Na raznih šolah v Celovcu je vkupe 3321 učencev. In sicer imajo učencev; Petrazredna deška šola 616; petrazredna deklška šola 690; štirirazredna deška šola v realki 250; štirirazredna vadnica c. kr. učiteljska 133 petrazredna deklška šola č. uršulink 290; osemrazredna šola č. uršulink 200. — Deška meščanska šola 150; deklška meščanska šola 152. — C. kr. učiteljske 171; c. kr. višja realka 232; c. kr. višja gimnazija 437. —

(Koroški deželni zbor.) IX. seja je bila dne 24. sept. Brez vsake debate vzelo se je več poročil

deželnega odbora na znanje ter se rešilo nekaj zadev po predlogih dotičnih odsekov. 32 društvom, zavodom itd. dovolilo se se podpore v skupnem znesku 18.940 gld. Mej drugim se je dovolilo c. kr. deželni kmetijski družbi 7100 gld. Sklene se, da se ima na novo natisniti 500 iztisov deželnega zakonika od 1863. do 1892. l. — X. seja dne 26. sept. Od 10. do 11. ure je bila tajna seja. Finančni odsek poroča o stanju in proračunih raznih deželnih zakladov. (Mej temi za deželno norišnico potrebščine 57.156 gld.; dežela ima plačati 53.894 gld. Deželna bolnišnica ima potrebščin 62.792 gld.; od téh je pokritih 3794 gld. ostalih 58.998 gld. plača dežela.) Pri posvetovanju o zakladu za uravnanje Gline, koji ima potrebščine 2173 goldinarjev, pokritja 22.526 goldinarjev, tedaj prebitka 19.553 gold., je prišlo do ojstre debate mej posl. dr. Prettnerjem in deželnim odbornikom pl. Hillingerjem. Dr. Prettner je pri tej priliki poudarjal, da žal on sam dela opozicijo v deželni zbornici, in se pritoževal nad tem, da se na ne baš lep ali dostojen način hoče zabraniti vsakojaka opozicija! V imenu fin. odseka poroča dr. Luggin o računskih zaključkih zaklada za zemljiško odvezo in o proračunu istega zaklada za l. 1893. (Potrebščine 430.597 gld., pokritja 426.302 gld. primanjkljaja 4.257.) Sprejme se predlog, da se dovoli dež. odboru 300 gld. v to, da podpira nove hranilnice in posojilnice po sistemu Raiffeisen. Tudi se dež. odbor pooblasti, da sme tem posojilnicam dajati posojila do 500 gld. po 3 1/2%. — V XI. seji rešile so se večidel manj važne cestne in vodne zadeve. Sklenilo se je naprositi vlado, da se bode v Celovcu dobivalo za vojaška stanovanja več najemnine. Dolga debata je bila o predlogu, naj se mestna občina Celovec podpira pri grajenju nove vojašnice za topništvo. Debate so se udeležili poročevalec dr. Luggin, grof Lodron, župan Prosch, dr. Prettner, dež. predsednik, Plavec in knez Rosenberg. Predlog se je sprejel. — XII. seja je bila dne 28. sept. Brez debate sprejelo se je več odsekovih predlogov in dovolilo nekaj podpor. Daljša, deloma zelo zanimiva debata je bila — o koleri. Fin. odsek je predlagal, naj se dovoli 1000 gld. v podporo občinam za razne naprave zoper kolero. Posl. dr. Prettner je opozarjal, naj se občine ne obremené preveč, ter pozivljaj vlado, naj i sama kaj stori zoper kolero ter ne naklada samó z neštevilnimi odloki občinam neznosnih bremen. O drugi priliki se je posl. Ghon toplo potegoval za tujece ter povdarjal, koliko koristi ima dežela od mnogih tujecev (?). Na predlog fin. odseka se sklene, obrniti se do vis. vlade, naj predloži državnemu zboru načrt zakona, po katerem se znižajo pristojbine za dolžna pisma pri posojilnicah po sistemu Raiffeisen.

(Tržaški mestni zbor) je imel dne 29. septembra sejo, v kateri je bilo med drugim na dnevnem redu poročilo šolskega odseka zaradi ustanovitve slovenske ljudske šole v Trstu. Šolski odsek je v svoji pravicoljubnosti seréda predlagal, da mestni zbor ne pošlje nobenega zastopnika k posvetovanjem, ki se imajo pri namestništvu vršiti zaradi osnovanja slovenske šole v Trstu. Med napadalcji na Slovence se je posebno odlikoval svetovalec Rasković, kakor ime kaže, pristen Italijan! Očital je Slovcem, da s svojimi neosnovanimi agitacijami izzivljajo miroljubne Italijane, ter da je čas, naj se že konec stori takemu hujskanju. Napadal je tudi vlado, češ, da tukaj strankarsko postopa. Dobro je Italijane zavračal svetovalec Nabergoj, ki je poudarjal, da Slovenci nikogar ne izzivajo, da ne snujejo nikakih neosnovanih agitacij, marveč da z zahtevanjem slovenske ljudske šole v Trstu za slovenske otroke tirjajo le svoje naravne in državne pravice.

(Iz Gaberja pri Ajdovščini) se nam poroča: Dne 25. septembra smo imeli pri nas novo mašo, katero je daroval čast. g. J. Koruza. Govornik v cerkvi je bil tukajšnji rojak čast. g. Marko Vales, vikar iz Branice, ki je razpravljaj v svojem govoru o pomenu daritve sv. maše in mašnikove. Bila je lepa slovesnost, ki ostane vsem udeležencem v trajnem spominu.

(Nadzornik nove dobe.) Pred kratkim je obiskal na Nemškem nov šolski nadzornik neko šolo in otroci so ga sprejeli s pozdravom: Hvaljen bodi Jezus Kristus! Nato jih nadzornik pokara, češ: Saj ne morete vedeti, jeli nisem žid ali pagan; zato recite raje „Dobro jutro“. „No malček tam zadaj, kako se reče?“ Peter: „Dobro jutro!“ — Nadzornik: „Zakaj?“ — „Ker si žid“. Nadzornik (drugemu, ki dviga roko) „Povej bolje, zakaj!“ Jože: „ker si pagan!“ Morda se ni — motil!

(Narodna surovost.) Šleski dež. predsednik je naročil opavskemu županu kruto stvar, da se morajo namreč izvestja gledé kolere tiskati tudi v češčini. In tega ni mogel prenesti na izključno narodnostnem temelju stoječi mož. V sredo je to predložil mestnemu zboru in slavni starešine so vsi izven sebe vsled takega razžaljenja „popolnoma nemškega mesta“ sklenili podati rekurs proti naredbi predsednikovi na ministerstvo. Tako besné liberalni Nemci, ki prav tako očitajo brezdomovinstvo svojim duhovnikom, kakor naši nam, zato ker ne morejo besneti z njimi.

(Hodoninska razstava) na Moravskem ima nekatere jako krasne stvari. Č. g. župnik Anton Cigánek je razstavil sv. pismo v češčini od l. 1491, pisano na pergamenu s krasnimi inicijalkami. Č. g. rogaški župnik je obogatil razstavo s krasnimi paramenti, katere so mu naredile in s slovanskimi ornamentami okrasile rogaške žene in dekleta. Vsi hvalijo izredno lepo delo domače narodne umetnosti. Nébes, velum in trije altarni prtje se pred vsem odlikujejo. Pri tem si ne moremo kaj, da bi v obče ne opozorili slovenskega občinstva na duha slovenskega, ki se tako krasno kaže v vezeninah slovanskih in njihovi ornamentiki. Učenje v tem obziru bi tudi nam ne škodilo.

(Duhovniške vesti iz celovške škofije.) Preč. g. Iv. Fv. Marinič, novoizvoljeni prošt v Dobrlivesi, je imenovan za dekana dobrloveške dekanije. — Č. g. dr. J. Pfohl, provizor v Škoficah v labudski dolini gré za provizorja z Sveče (Waitschach.) — V stalni pokoj je stopil ter se nastanil v Ljubljani g. Fran Barborič, župnik v St. Tomažu. Č. g. Jož. Bergmeister je resigniral na župnijo Meiselding ter gre za provizorja na Golovico.

(Oddaja dela.) Dne 15. oktobra t. l. dopoldne ob 10. uri vršila se bode v pisarni c. in kr., vojaškega oskrbovalnega magacina v Ljubljani javna obravnava zaradi oddaje čiščenja volnega blaga z valjanjem, pranja posteljnega perila ter poprave lesenih posteljnakov pri c. kr. vojaškem oskrbovalnem magacinu in c. kr. garnizijski bolnici št. 8 v Ljubljani. Podrobnosti glede oddaje teh del proizvedo se lahko vsaki dan ob navadnih uradnih urah v vojaškem oskrbovalnem magacinu v Ljubljani. Razglas gled oddaje napominanega dela pogleda se lahko tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Nove orglje v vipavski dekanijiški cerkvi.

Dne 18. t. m. so bile v Vipavi blagoslovljene nove orglje, ki jih je izdelal g. Franššek Goršič, orgljarski mojster iz Ljubljane. Preč. gospod dekan me je povabil, da orglje temeljito preskusim in povem svoje mnenje. V naslednjem poročam, kar sem našel.

Dispozicija orgel je ta:

	I. Manual.		Piščali	
	Les	Cin	Les	Cin
1. Principal 8', od C 8' v prospektu	—	54		
2.) Bordun 16' Bass, pokrit	24	—		
3.) Bordun 16' Discant	—	30		
4. Gemshorn 8', lesni cin	12	42		
5. Viola di Gamba 8'	7	47		
6. Doppelflöte 8', pokrita, dvojni labiji	54	—		
7. Octav 4'	—	54		
8. Flut-harmonique 4', od tretjega C naprej prepiskajoč	—	54		
9. Superoctav 2'	—	54		
10. Mixtur 4—5, 2 2/3 itd.	—	258		
II. Manual.				
11. Geigenprincipal 8'	—	47		
12. Salicional 8'	12	42		
13. Lieblich gedeekt 8'	12	42		
14. Aeoline 8'	12	42		
15. Undamaris 8'	—	42		
16. Oboe 8', jezički tepeči	—	54		
17. Praestant 4'	—	54		
Pedal.				
18. Principalbass 16', (odpri)	27	—		
19. Subbass 16', (pokrit)	27	—		
20. Bombarde 16'	—	27		
21. Violoncello 8'	—	27		
	Svota		221	943
			943	
			Skupna svota 1164 piščali	

Postranski vlaki.

- 22. Koppel II. man. k I.
- 23. Ostavenkoppel k I. man.
- 24. Pedalkoppel k I. man.
- 25. Pedalkoppel k II. man.
- 26. Poziv mehaču.

Zbiralniki.

- a) Piano.
- b) Mezzoforte.
- c) Forte.
- d) Tutti.

A. Omara, mehovi.

Ker je bil kor premajhen, razširili so ga tako, da imajo orglje sedaj dostojen prostor, pred igralnikom in na njegovih straneh pa se pevstvo razvrsti prav zložno. Omara, delo g. Vurnika iz Radolice, je prav okusna, nunski skoro podobna, svetlo barvana, primerno pozlačena. Igralnik je pred orgljami.

Na duu orgelj je meh, ki dá mirne in zadostne sape.

B. Mehanka.

Orglje so na stožke, mehanika skrbno pounjena, vijaki (Stellschrauben) na mnogih krajih. Vlaki so v dveh vrstah na straneh prav pregledni, zbiralniki so kaj zanesljivi in priročni.

C. Piščali.

Intonacija piščali je izvrstna, enakomerna. Lahko rečem, vsak spremen ima pravi karakter. Posebno je preskrbljeno za spremljevanje petja, treba le pogledati v dispozicijo manualov. Posebej moram omeniti Principala 8', ki se menda še ni nobenkoli tako posrežil. Krasni so: Doppelflöte 8', Viola di Gamba 8', Geig. Principal 8', Aeolina 8', Salicional 8' itd. V milobi pa vse presega Uda maris 8'. Obč 8' je popolnoma karakteristična, ravno tako Bombarda 16' v pedalu. Orgljavaec ima za kombinacije obširno polje, nikdar mu ne more biti dolg čas, samo da orglje dobro spozna. Igra je lahka, vse lično izdelano, da je res pravo veselje vsesti se k takim orgljam. Največo vrednost daje orgljam to, da so vsi sprameni celi (razen Undamaris, ki si izposodi spodnjih 12 glasov). Zategadel je glas poln h orgelj veličasten; ni surov ali kričeč, na vse strani enakomeren, okrogel.

Več besedi rabiti, se mi ne zdi potrebno, ker bi moral ponavljati, kar sem pisal o nunskih orgljah istega mojstra. Toliko pač smem trditi, da vsa gospoda vipavska, svetnega ali duhovskega stanu je bila z orgljami ne-le zadovoljna, marveč za-nje kar navdušena. Živela domača nmetnostna obrt!

V Ljubljani 27. septembra 1892.

P. Hugolin Sattner.

Telegrami.

Dunaj, 3. oktobra. Princ Peter Koburški je zblaznel in je hotel danes popoldne skočiti z okna Koburške palače.

Dunaj, 3. oktobra. Umrl je načelnik statističnega oddelka v trgovskem ministerstvu, dvorni svetnik Hugo vitez Brachelli.

Dunaj, 4. septembra. Cesarjev imendan se je danes tukaj, v vseh kronovinah in na Ogerskem v cerkvah vseh ver, šolah itd. slovesno praznoval.

Budimpešta, 3. oktobra. Dosedaj je naznanjenih 46 slučajev kolere, mej njimi 19 smrtnih. Zboleli so največ težaki, ki so razkladali več vagonov kôž, ki so prišle iz Hamburga.

Budimpešta, 4. oktobra. V kolerno bolnico vsprejeli so jih od ponedeljka po

noči do torška popoldne 16 novoobolelih. Od večeraj zvečer do danes popoldne jih je 9 umrlo. Včeraj in danes so jih odpustili 6 ozdravljenih. Sedaj je v tej bolnici 55 bolnikov. Kakor poroča „Neues Pester Lloyd“, jih je vkupe že 70 zbolelo za kolero, 22 pa umrlo.

Budimpešta, 4. oktobra. V avstro-ogerske delegacije budgetnem odseku je Mladočeh Eim ugovarjal dispozicijskemu zakladu kot zaupni točki. Minister je obljubil, da se ustavi prihodnji budget krediti za novi generalni konzulat v Hamburgu in več konzulatov v ameriških mestih. Potem se je vsprejel nepremenjen proračun ministerstva vnanjih stvari. Prihodnja seja bode 12. t. m.

Berolin, 4. oktobra. Nadporočnik Miklos je v soboto zjutraj ob 7. uri 50 minut odjezdil z Dunaja. Prišel je danes ob 9. uri 35 minut v Berolin kot prvi. Odbor zbranih mnogobrojnih častnikov ga je z veseljem pozdravil.

Berolin, 4. oktobra. Ob 11. uri 10 m. je došel poročnik Czavosy kot drugi.

Peterburg, 3. oktobra. Kolera se je znova pokazala v Žitomiru. Zbolelo je 15 oseb, umrle 4.

Vsebina X. zvezka:

Jurij Šubic. Spisal I — Na razpotju. Zložil A. C. Slavin. — Diabolus Vagabundus (Peklenšček-Potepenšček.) Kratkočasnica. Po narodnih pripovedkah spisal Anton Hribar. — Zmota in povrat. Povest. Spisal Iv. Š. — Materino pismo. Zložil M. O. — Očetova tajnost. Povest. Spisal Slavotjub Dobráv-c. — O Sibilah. Studija. Spisal dr. Josip Lesar. — Ilirstvo pa Slovenci. Kujiževno-povestniška črtica. Spisal Andrej Fekonja. — Angelj varuh novomešniku. Zložil Fr. Krek. — Slovstvo: A. Slovensko. B. Hrvatsko. C. Češko. — Razne stvari. — Slike: Galileo Galilei. V spomin 250letnice njegove smrti. — Portret Jurija Šubica, kakor se je sam narisal. — Jurij Šubic na mrtvaškem odru. (Po fotografiji.) — Jurij Šubic pri vojaški vošti v Bosni. (Po fotografiji.) — Deklice z Madagaskarja. (Po fotografiji.) — Pogled na Budišin od zahoda. — Ladje v Aleksandrijski luki. (Po fotografiji Al. Beer-a.) — Mehemet-Alijev trg v Aleksandriji. (Po fotografiji Al. Beer-a.)

Umrli so:

28. septembra. Alojzij Stražičar, posestnikov sin, 3 mesece, Krakovske ulice 1, katar v črevih. — Anton Kavčič, železniškega sprevodnika sin, 10 $\frac{1}{2}$ leta, Poljske ulice 38, dysenterie.

29. septembra. Janez Maček, delavec, 30 let, vsled krvavenja pluč. — Angela Petek, kočaževa hči, 4 $\frac{1}{2}$ leta, Kravja dolina 24, meningitis basilaris.

V bolnišnici:
27. septembra. Apolonija Dolenc, kajzarjeva žena, 38 let, jetika.

29. septembra. Marija Jamnik, dekla, 40 let, tetanus. — Jožef Berle, gostač, 72 let, marasmus.

Tujci.

2. oktobra.

Pri **Južnem kolodvoru:** Versel iz Kranjske Gore. — Franceschi iz Gorice. — Stern, potovalec, z Reke. — Koch, uradnik, iz Gradaca.

Pri **bavarskem dvoru:** Piškur iz Trsta. — Gliabe, dijak; Mauser, bogoslovec, iz Gradaca — Pirker, zasebnik, iz Kočevja. — Podobnik, ključar; Černe iz Ljubljane. — Rott sestro iz Kamnika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Staja		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur
		sravnoma mm	topimera po Celsiusu			
7. u. zjut.		736.8	14.0	sl. svzh	dež	7.80
8. u. pop.		731.2	19.6	zm.	del. jasno	dež
9. u. zveč.		732.2	14.8	zm. zap.	oblačno	
Srednja temperatura 16.1°, za 2.8° nad normalom						

Stanje avstro-ogerske banke

dné 30. septembra 1892.

(Brzobjavno poročilo.)

Bankoveev v prometu	glđ.	
Kovinski zaklad	459.362.000	(+ 19.489.000)
Listnica	287.316.000	(+ 5.118.000)
Lombard	161.203.000	(+ 3.916.000)
Davka prosta bančna rezerva	25.776.000	(— 1.599.000)
	glđ.	31.710.000 (— 12.983.000)

453 1

V neizmerui bolesti nazivajmo, da je naš iskreno ljubljeni, nepozabni oče, gospod

Franc Goltsch,

meščanski čevljarski mojster in hišni posestnik,

dné 2. oktobra popoldne v 72. letu svoje starosti se ločil iz tega sveta.

Pogreb bode v torek, dné 4. t. m., ob 4 uri popoldne iz mrtvašnice na pokopališči pri sv. Krištofu.

Sv. zadošne maše se bodo brale v več cerkvah.

Za tihó sočutje se prosí!

V LJUBLJANI, dné 3. oktobra 1892.

Žalujoči ostali.

Namesto vsakega družega naznanila.

Pogrebni zavod Franca Doberleta.

Marsala Florio.

Znamka **S. O. M.** Najboljše laško namizno vino, priporočajo je zdravniki za krepanje slabotnim, bolnim in prebolelim. — Steklenica 1 glđ.

Gosp. lekarnarju **G. Piccoliju** v Ljubljani.

Podpisani vam potrjujemo s tem, da že 18 let prejimate Marsala vino iz naših kletij in sicer najboljše. Pooblašamo Vas, da to potrdilo, kakor je resnično, objavite in se podpisemo z veselo spoštovanjem **J. & V. Florio.** Palermo (Italija) meseca dec. 1891.

Piccoli-jeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (262) 10

Sladki mošt

in

italijanska vina

priporoča

J. C. Juvančič

v Šiški.

449 2-2

Svarilo.

Kot sodnijsko postavljeni kurator gosp. **Franceta Milaveca** svarim vsakterega, osobito pa p. n. klijente odvetniške moje pisarne, **naj nikdo** imenovanemu mojemu kurandu — ki je kot odvetniški pisar z moje strani z vsem zažostno preskrbljen — **ničesa ne posojuje** ter od njega **ničesa ne kupuje** ali v zastavo sprejema.

V Ljubljani, dné 4. oktobra 1892.

Dr. Ivan Tavčar,
odvetnik.

453 3-1

Velika 50krajcarska loterija.

Žrebanje
že 15. oktobra.

177 4 **Glavni dobitek**

75.000 glđ.

Srečke à 50 kr. priporoča:

J. C. MAYER v Ljubljani.

Zadnji mesec za nakupovanje srečk.

Kathreiner-jeva

Neprekosljiv dodatek kavi.

Kneippa
sladna
kava.

Pristna samo
s to varstveno
znamko.
Pred ponared-
bami se svari.
Dobiva se povsod.

Vozni red železnice Ljubljana-Kamnik

od 1. oktobra 1892.

Naznačeni čas na desno od postajnih imen čita naj se od zdalej navzgor.

2153				2155				2157				2159*				Klin.	Postaje	2152				2154				2156				2158*								
1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.			1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.	1.2.3.					
zjutraj		popoldne		zvečer		zvečer				zjutraj		dopol.		popold.		zvečer				zjutraj		dopol.		popold.		zvečer				zjutraj		dopol.		popold.		zvečer		
7:15	2:10	7:00	10:30							6:35	11:06	6:20	10:05								6:35	11:06	6:20	10:05														
7:32	2:27	7:17	10:47	6						6:49	10:50	6:34	9:49								6:49	10:50	6:34	9:49														
7:52	2:47	7:37	11:07	11						5:59	10:30	5:44	9:29								5:59	10:30	5:44	9:29														
8:03	2:58	7:55	11:14	14						5:50	10:23	5:37	9:22								5:50	10:23	5:37	9:22														
8:15	3:10	8:14	11:24	17						5:29	10:10	5:18	9:12								5:29	10:10	5:18	9:12														
8:21	3:16	8:20	11:30	18						5:16	10:03	5:06	9:06								5:16	10:03	5:06	9:06														
8:36	3:31	8:35	11:45	23						5:03	9:50	4:59	8:50								5:03	9:50	4:59	8:50														

Nočne dobe (od 6:00 zvečer do 5:59 zjutraj) označene so s podčrtanimi minutnimi številkami. — p. pomeni postajališče.

* Vlak št. 2158 in 2159 prometujeta samo ob nedeljah in praznikih oktobra meseca.

Vozni red državne železnice

od 1. oktobra 1892.

Postaje	št. 1714	št. 1716	št. 1712	Postaje	št. 1715	št. 1713	št. 1721
Ljubljana j. k.	6:38	11:55	4:21	Beljak j. k.	—	—	—
Ljubljana d. k.	6:45	12:02	4:29	Trbiž.	6:02	1:32	3:40
Vižmarje	6:55	12:11	4:39	Rateče-Bela Peč	6:19	1:50	3:59
Medvode.	7:06	12:22	4:50	Kranjska gora.	6:32	2:03	4:13
Loka	7:19	12:35	5:03	Dovje.	6:56	2:26	4:36
Kranj	7:33	12:49	5:18	Jesenice.	7:15	2:46	4:58
Sv. Jošt (ostaj.)	7:39	12:55	5:24	Javornik	7:21	2:52	5:05
Podnart	7:53	1:09	5:38	Zerovnica (ost.)	7:31	3:02	5:15
Otoče (ostaj.)	7:59	1:15	5:44	Lesce.	7:49	3:17	5:26
Radovljica (ost.)	8:11	1:27	5:56	Radovljica	7:55	3:23	5:32
Lesce.	8:21	1:37	6:08	Otoče (ostaj.)	8:07	3:35	5:44
Zerovnica (ost.)	8:32	1:48	6:19	Podnart	8:14	3:42	5:55
Javornik	8:42	1:58	6:29	Sv. Jošt (ostaj.)	8:27	3:55	6:08
Jesenice.	8:52	2:07	6:39	Kranj	8:34	4:01	6:15
Dovje.	9:10	2:25	6:57	Loka	8:48	4:15	6:29
Kranjska gora.	9:31	2:46	7:18	Medvode.	9:01	4:28	6:42
Rateče-Bela Peč	9:44	2:59	7:31	Vižmarje	9:12	4:40	6:54
Trbiž.	10:00	3:14	7:46	Ljubljana d. k.	9:20	4:48	7:02
				Ljubljana j. k.	9:27	4:55	7:10

Nočni čas je zaznamovan s navpičnimi črtami za minutnimi številkami in traja od 6:00 zvečer do 5:59 zjutraj.

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,

tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,
Dunaj, VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik: **Franz Brückner.**

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:
pluviali, dalmatike, velumi, stole, baldahini, bandera itd. itd.
pa tudi 167 26-13

cela mašna obleka v najprilnejši obliki.

Cerkveni paramenti.

Ponudimo po najnižjih cenah:

zarezano vstricno ostrešno opeko

najboljše vrste,

lončene peči

(specijaliteta).

majolika peči

lepenke (Dachpappe), karbolinej, roman in portlant cement, cevi iz kamenine, nasade za dimnike iz kamenine, ognju protivno opeko in plošče osamljače (Isolirplatten).

Dalje prevzamemo po najnižjih cenah
tlakanje z asfaltom, s chammotnimi in cementnimi ploščami.

Odličnim spoštovanjem

318 14 **J. P. VIDIC & Comp.**
Ljubljana, Slonove ulice.

Gričar & Mejač

preje M. Neumann.

Najstarejša in največja

konfekcijska zaloga

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11.

! Novo došle jesenske novosti!

v ženskih dež. plaščih, dolmanih, zgornjih suknjah, jaketih, potnih oblekah, pelerinih.

Največja izbéra

v otroških in dekljskih plaščih in jaketih

po jako zmernih cenah.

Ilustrovani katalogi zastoj in franko.

Jesenske vrhne snknje, menčikovi, vremenski plašči in obleke za gospode in posebno praktične za šolske dečke

po najnižjih cenah.

Opomba: Takih konfekcijskih predmetov, kakor nih nima v zalogi, dajeva iz dobrega blaga, katerega se pri naju nahaja obilna vzgledna kolekcija, po meri in najnovjšem kroju točno in najceneje na Dunaju izdelati.

RAZPRODAJA

od M. Neumann-a prevzete 423 6-6

konfekcijske zaloge

po znatno znižanih cenah.

Dunajska borza.

Dne 4. oktobra.		Dne 3. oktobra.		Ljubljanske srečke, 20 gld.	
Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 60 kr.	Ogerska zlatna renta 4%	112 gld. 40 kr.	Avstr. rubežega kriša srečke, 10 gld.	17 25
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 35	Ogerska papirna renta 5%	100 40	Rudolfove srečke, 10 gld.	25 50
Zlata renta 4%, davka prosta	115 20	4% državne srečke l. 1854. 250 gld.	140 25	Salmove srečke, 40 gld.	62 20
Papirna renta 5%, davka prosta	100 35	5% državne srečke l. 1860. 100 gld.	151 —	Windischgraezove srečke, 20 gld.	56 —
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	976 —	Državna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 15	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 75
Kred. tne akcije, 160 gld.	312 50	Zastavna pisma	100 30	Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2790	— —
London, 10 funtov strl.	119 65	Kreditne srečke, 100 gld.	152 75	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	98 75
Napoleonondor (20 fr.)	9 51	St. Genois srečke, 40 gld.	63 —	Papirni rubež	20 —
Cesarski eskini	3 88			Laških 100	— —
Nemških mark 100	58 77				

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju,
L. Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirni, srečke, valuta in devize.

Razna naročila izvršit se najtežje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4% galjskega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmekske (Dux - Bodenbacher) srebrne prioritete.

Brezplačno shranjevanje in oskrbovanje

imovine.

Natančnejša pojasnila dajo se v naši pozvedovalni pisarni ustno in pisмено.